

Szerkesztési iroda:
Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybeeskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 110. szám.

Péntek, május 15.

A májusi eső.

— május 15.

Elemi iskolás olvasókönyvekben igen szép mese található Gergő juhászlól, akinek Mátyás király végigmotogatta a budai vár mesebeli kincseit s azt várja tőle, hogy most már váljon sóbálvánnyá a csudálkozástól. Gergő juhász — szegedi ember a mese szerint — nem cselekszi ezt, hanem azt mondja juhászos hidegvérrel, hogy sokat érhetnek ezek a cifraságok ugyan, de sokkal többet ér náluk egy jó kis májusi eső.

Eddig a mese s kedves felebarátunk ott az üzletben, aki boltod ajtajából mérgeesen nézed a lomha felhők kavargását, ne vádold meg az agráriusokat azzal, hogy ők akarják bolondítani ezzel az együgyű mesével a nép egyszerű fiait. Ez a mese nem a gazdaszövetség találmánya, a nép játékos elméje eszelte azt ki már századokkal ezelőtt. S éppen az benne a hiba, hogy a nagyapáink nagyapáira is örökül szállt már e mese s a morálját a jó kis májusi esőkről még nekünk is tartanunk kell. Az a hiba, hogy a eszma és a gallér divata nagyon sokszor változott azóta, valamint az erkölcsi és becsületi is hol térült, hol fordult, ellenben még mindig a májusi eső áll, hogy lesz-e kenyér az idén, vagy nem lesz, Mert aranyat ér valósággal az alkalmas májusi eső, amely se nem kevés, se nem sok, de inséget jelent az elmaradás és nem hozza, hanem elmosza az aranyat a fölöslege. A kikalászolás csak megfelelő időjárásbeli diszpozíció mellett lehet eredményes, — így mondja szép hivatalos magyarsággal a földművelési miniszter jelentése s ez az időjárásbeli diszpozíció igen ingatag és bizonytalan Szervác, Pongrác és Bonifác szentek napjaiban.

Itt Torontálban még eddig nincs nagyobb baj a vetések körül, azonban tőzsdei jelentések szerint sok felől avizálnak zivataros esőzéseket s a prognózis folytatásukat igéri. Ha pedig ez csakugyan bekövetkezik — szerencsére a meteorológusok teljességgel nem csalhatatlanok — ha megdől a vetés, vagy meglepi a rozsda és penész éppen ama bizonyos kikalászolás idején, akkor csak azért nem mehet el az ország zabot hegyezni, mert nem terem zab se.

Szívünkben kívánjuk, hogy ez a minden májusban megújuló rémüldözés hiába essék s tisztában vagyunk vele, hogy a sopánkodás semmit se ér. Am azt is érezzük, hogy senki se végez felesleges munkát, aki rámutat arra, hogy ennek az országnak halálos nyavalyája az a tőzstokból ismert „par excellence“ agrikulturnak; képtelen dolog az, hogy a huszadik században egy kulturországnak egész

existenciája a barométer állásán forduljon meg s a májusi esőtől, a fagyos szentektől, Medárd püspöktől és Jakab apostoltól függjön az, hogy éhhalál lesz-e, vagy akkora bőség, hogy a zsirunkba fulladunk bele.

Ez pedig így lesz mindaddig, míg a magyar ipar nem tudja vezéreikk-témánál többre vinni s annak a májusi esőről szóló agrár mesének merkantilista párja is nem lesz az olvasókönyvekben.

Városi programpontok.

— Öt közlemény. —

I.

Nagybeeskerek, máj. 15.

Kétségtelen, hogy a község, a város nemcsak arra van hivatva, hogy a közigazgatás minden ágazatának végső és fogantató szerve legyen; sokkal nagyobb feladatköre is van, amely fentartását, fejlesztését és működését nemcsak kívánatossá, hanem egyenesen nélkülözhetetlenné is teszi. A városok szervezetéről szóló törvény azonban csak a szervezetet, a keretet adja meg, melyet élő tartalommal betölteni a városi polgárság van hivatva a kötelező közigazgatási teendőkön túl társadalmi, kulturális és szociális téren.

Megkísértem itt vázolni azokat a feladatokat, amelyek például Nagybeeskereket odajuttathatnának, hogy igazi város legyen, igazi otthona a polgárságnak s igazi központja ennek az országnyi nagy vármegyének.

Városi polgárságunk tulnyomó része mezőgazdasággal foglalkozik elődjüktől örökölt termelési és művelési móddal, ősi eszközökkel, külterjes módon. Amerika új gépei ott állanak gépkereskedőink raktáraiban, a földművelés észszerű termelési módját hirdető szakemberek ország-szerte előadásokat tartanak, kicsiny községek saját erejükből kísérleti állomásokat létesítenek, hol kitermelik azt a vetőmagot, mely a község határában, az illető község speciális termőföldjén a legbiztosabban beérik és az országos átlagot kétszeresen meghaladó termést biztosít, — nálunk a faji, a nyelvi, a politikai különbségek, melyek mesterséges élesztőkre is találunk, lehetetlenné tesznek minden megértést, csirájában megfojtanak minden akciót, mely ebben az irányban megindul.

Pedig kétségtelen, hogy a mezőgazdaság termési eredményeinek lehető fokozása, az észszerű termelési módok meghonosítása városunk égetően sürgős feladata; anyagilag erős mezőgazdasági termelés a mezőgazdák szükségleteit fokozza, egyedüli éltetője a kereskedelemnek és az iparnak, megteremt a kulturális szükségletek kielégítése iránti vágyat és erős sarkantyuja minden haladásnak és szociális törekvésnek.

Ezek a kérdések csakis egy

városi gazdasági egyesület

keretében oldhatók meg, melyet okvetlenül egy, a mai termelési technikának megfelelően kezelt mintagazdasággal kell összekapcsolni. Minden szó, a leggyönyörűbb előadás hiábavaló a mezőgazdák konzervatív felfogásával szemben, rájuk csak az eredmény szemlélete hat, a kézzel fogható realitás, a kézzel fogható többtermelés és a nagyobb eredményt biztosító művelési mód közvetlen szemlélete. A városi gazdasági egyesület keretében létesítendő mintagazdaság ezt az eredményt feltétlenül biztosítaná; ezzel szem-

ben sem az egyesület, sem a mintagazdaság létesítésének akadályai nincsenek. Az egyesület tagja lehetne díjfizetés kötelezettsége nélkül minden nagybeeskereki mezőgazda és más, e kérdések iránt érdeklődő polgár, mely a város által rendelkezésére bocsátandó helyiségben tarthatná összejöveteleit. A mintagazdaság pedig alacsony bérösszeg ellenében létesíthető lenne az államkincstár által rendelkezésre bocsátandó területen, mely mintagazdaság esetleges kezelési feleslege a városi gazdasági egyesület szükségleteinek fedezésére szolgálna.

A városi gazdasági egyesület keretében megoldható lenne az észszerűbb állattenyésztés kérdése is. Nagybeeskerek városi mezőgazdái állatállománya elég csekély, ami annak tulajdonítható, hogy a tulajdonosok birtokában levő állatanyag már fajánál, minőségénél fogva olyan, hogy más vidékek, más országok állatállományával összehasonlítva, a tartás költségeit nem fizeti meg. Elég szomorú jelenség, hogy Nagybeeskerek városi tej- és vajszükségletét máshonnan fedezi, mert az itt termelt mennyiség a fogyasztás kielégítésére távolról sem elegendő. Pedig a mezőgazdasággal kapcsolatos állattenyésztés az őstermelés egy igen figyelemre méltó ágát képezi, melynek termékei a világpiacon bármikor elhelyezést találnak. Az állattenyésztésről gazdáink nagyrésze tévesen azt hiszi, hogy a mezőgazdasággal szemben elmaradottabb kulturállapottal is jár, miután ezzel kapcsolatban mindig a kanászra, hegyvidéken legeltető juhászra gondolnak. Ezzel szemben pedig a tény az, hogy a mezőgazdasággal kapcsolatos állattenyésztésnek köszönhető gazdasági jólétét a kicsiny Dánia, mely tejtermékeivel egész Európát, köztük Magyarországot, ezt a par excellence mezőgazdasági államot is elaraszta és amelynek lakói a kultúra oly magas fokán állanak, hova mi csak évtizedek megfeszített munkája után remélhetünk eljutni.

Megfelelő, importált, nemesített állatállomány meghonosításával tehát ez a kérdés is megoldható, ha másként nem, egy kisebbszéri

városi mintatejgazdaság

útján. Ebben az irányban különben is csak az első lépés a nehéz; ha a gazdák bizalma a városi gazdasági egyesület működésének eredményeiben alapot talál, újabb és újabb termelési eszmék megvalósítása lépésről-lépésre könnyebb lesz.

A városi gazdasági egyesület ugyan csak hivatva lenne arra, hogy a Tisza mellékén fekvő réti földjeink gazdasági kihasználására a kellő utbaigazítást és irányítást megadja, hol egészen megfelelően lehetne létesíteni egy olyan kertészeti telepet, mely okszerű alapon természetesen konyhaveteményeivel mezőgazdáink egyik fő jövedelmi forrásává válhatnék. Erős fellendülést biztosíthatna ez a kertészet kereskedelmünknek is. Szeged és Kecskemét százezer koronányi jövedelmet köszönhet ma annak a sivar homokterületnek, hol néhány évtizede még valóságos zaharai képet szemlélhettünk és amely terület gazdasági megművelése akkor még lehetetlennek látszott. Ugyan így bevonható a gazdasági művelés körébe a mi réteink nagyrésze is, bár azok a nálunk divó külterjes szemtermelésre nem is alkalmasak.

Főkötelessége volna a létesítendő gazdasági egyesületnek, hogy népszerű előadások tartásával egy modern gazdasági és termelési, mint a kulturális eszmék terjedését előmozdítsa. Ez talán a kérdés legkönnyebben megoldható része, mert városunkban annyi a tanult ember, aki ilyen feladatok teljesítésére önként és önzetlenül vállalkoznék, hogy ebben az

irányban a legszebb eredményeket várhatnók.

Hatalmas segítő társa lesz ebben az irányban a legközelebb már hét osztályúvá alakítandó

gazdasági irányu polgári iskola,

melynek szakképzett tanári kara a legapróbb gazdasági részletkérdések megoldásánál is bizonyára készséggel segítségére siet ugy előadások tartásával, mint gyakorlati utbaigazításokkal és saját mintatermelésével.

Ilyen irányu előadások tartása szélesbitenő gazdaközönségünk látókörét és világossá tenné előttük, hogy kielégítő eredményeket a mezőgazdasági termelés terén is csak megfelelő szakképzettség mellett lehet elérni. Ennek a tudatnak a felköltése pedig a felállítandó hét osztályú gazdasági irányu polgári iskolának is létérdeke, mert ha gazdáink körében ez a tudat hiányzik, előállhat az a szomorú tény, hogy iskolánk lesz tanítványok nélkül. De előmozdítaná ily irányu előadások tartása a polgárság szociális érzését is, mert a hivatali és szabad pályán levő polgárok megismernek a termelő rétegek helyzetét és szükségleteit, viszont az eddig mostohán kezelt termelők belátnak, hogy a szabad pályákon nemcsak kihasználóik, a hivatali pályákon pedig nemcsak parancsolóik vannak. Olyan eredmény lenne ez, mely egymaga is megérné, hogy a gazdasági egyesület eszméje mielőbb megvalósíttassék.

Dr. Hochstrasser Miklós.
(Folytatjuk.)

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás jelentése.

Május 15.

Barométer sülyed 754.7. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 12.2 C°. Hőmérséklet: maximum 14-ikén 16.9 C°, min. ma reggel 8.5 C°. Csapadék 0.2 mm. Felhőzet Nb10, esik. Szélirány és erősség NE2. Jóslat a következő 24 órára: Hűvös, elvélve csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percgig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percgig; felhőzet: Ci = fűtőfelhő. Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő. Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = báránfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szél erősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **Az érettségi vizsgák a főgimnáziumban.** A nagybecskereki főgimnáziumban június hó 12., 13. és 15-ikén lesznek a szóbeli érettségi vizsgák Széle Róbert tanterületi főigazgató elnöklésével. Az osztályvizsgákat a nyolcadikban ma fejezték be s holnap, szombaton, hétfőn és kedden lesznek az írásbeli érettségi vizsgák.

— **Jubiláló főszolgabíró.** Törökkanizsáról írják: Szép ünneplésben részesítette a napokban a törökkanizsai járás közönsége köztisztviselőiben s közbeesülésben álló érdemes tisztviselőiben a főszolgabíróját, Micskey Vincét, hivataloskodásának 25. évfordulója alkalmából. A jubilaris ünnepség a múlt szombaton folyt le, amikor délből tisztelgett a járás jegyzői és orvosi kara a főszolgabíró lakásán. Követte őket Micskeynek számos barátja és tisztelője. A jegyzői kar nevében Lázár Péter tiszászentmiklósi jegyző üdvözölte meleg hangon Micskeyt és átadta neki a jegyzői és orvosi kar értékes ajándékát, egy nagybecsi ezüst feketekávés készletet és aranyórát. Micskey Vince meghatottan válaszolt az üdvözölő szavakra s miközben biztosította az üdvözölőket barátságáról és jóindulatáról, kérte a megjelenteket, hogy üdvözlését vigyék meg a járás népének. Egy órakor száz terítékes bankett volt a Gubás-féle vendéglőben. A jegyzői kar hivatalos szónoka Tóth Károly szőregi jegyző volt, aki kartársai nevében lendületes szónoklattal köszöntötte Micskeyt s biztosította további szereteté

ről és ragaszkodásáról. A jókívánásokat Micskey meghatottan köszönte meg, elhárítva magáról a dicséretet s hangsúlyozva, hogy minden szép eredmény a jegyzői kar működéséhez fűződik. Dr. Mihálovits István főszolgabíró Micskey Vincét éltette szellemes szavakkal. Utána dr. Braun Gyula járásorvos, Opreán Aurél községi jegyző, dr. Bernáth Gyula kir. táblabíró, Rátz Ferenc esperes-plébános, Tallián Vilmos, dr. Perényi Lajos és még többen mondtak szellemes és hatásos tiszteletnyilvánításokat. A bankettől üdvözölő sürgönyöket küldött Tallián Béla báró képviselőnek és Jankó Ágoston alispánnak, akik meleghangu sürgönyökben köszönték meg az üdvözlőket.

— **Az irgalmas nővérek gyászja.** Mely gyász borult az itteni Ferenc József kórházban működő irgalmas nővérekre s a zágrábi rendtartományra. Propotnik Kazimira Mária, az itteni kórházi irgalmas nővérek főnöknője hosszabb betegség után ma, pénteken d. e. 11 órakor elhunyt. A boldogult 71 évet élt s életének legnagyobb részét, több mint félszázadot, a szenvedő emberiség szolgálatában s az irgalmasság eszelekedeteiben töltötte. Működött a Balkánon, Dalmáciában, Horvátországban, tizennégy év óta pedig nálunk az itteni kórházban, hol szívjósága, áldozatkészsége és buzgalma folytán általános tisztelet tárgya volt. Temetése holnap, szombaton délután fél 4 órakor lesz megtartva nagy egyházi gyászszerződéssel a helybeli és környékbeli papság, valamint a panosovai és zimonyi irgalmas nővérek kiküldötteinek részvételével. A beszentelés után hült tetemei a Miasszonyunkról nevezett Iskolánővérek sírboltjába lesznek nyugalomra helyezve.

— **A torontái orvosegyesület gyűlése.** A torontáivármegyei orvosegyesület mint az O. O. Sz. fiókja f. é. március hó 21-én Nagyszentmiklóson tartott értekezlet határozatából kifolyólag f. é. május hó 16-án, azaz szombaton Zombolyán tartja értekezletét. Összejövetel a délután folyamán dr. Apáthi Abt Alfréd járásorvos lakásán 6 óráig. Azután az egyesületi titkár a népfürdőkről tart felolvasást a polg. iskolai rajzteremben. Este fél 8 órakor pedig társasvácsora a Reiff-féle szállóban.

— **A pályaudvar villámfényben.** nagybecskereki ugynevezett régi pályaudvaron kellemes meglepetésben van részük azoknak, akik este érkeznek vagy utaznak. Néhány nap óta esodálatos világossá ömlik el a vasuti állomásban. Villámfényben ragyog a pályatest, az állomás épület, eltűntek a piszkos petróleumlámpák s a pislákoló homályt ragyogó váltotta föl. A sok panaszkodás végre ugyanis meghallgatásra talált s a helyi érdekű vasutak igazgatósága villamoslámpákkal látta el a pályaudvart. A pályaudvar belső területén négy hatalmas 600-as ivlámpapótló izzótest ontja vasoszlopokról a fényt, hasonlóképpen egy ilyen 600-as lámpa világítja meg az állomásépület előtti térséget. Azonkívül villammal vannak kivilágítva a pályaudvar összes helyiségei, az irodák, a várótermek, úgy, hogy immár így kissé városias képe van ennek a szerény pályaudvarnak. A villamos világításhoz az áramot a városi villammű szolgáltatja s a város a fejlődés érdekében áldozatkészséggel jóval olcsóbban szolgáltatja az áramot a vasutnak. Sajnos, hogy sem az öröm a világosság fölött, sem a világosság nem lehet teljes, mert a vasut fukarkodik s nem minden lámpát gyújtat föl, de ha már idáig eljutott, talán majd hamarabb belátja, hogy a villamos lámpák azért vannak, hogy világítsanak.

— **A munkások kedélyes délutánja.** A nagybecskereki szervezett munkásság f. évi május hó 17-ikén délután 5 órakor az „Orient”-szállóban ének-, szavalat-, felolvasás és műkedvelői előadással egybe-

A tésták

igen fontos részét képezik az emberi eledelnek jól elkészítve tejet, zsírt, lisztet, tojást, cukrot, tehát az ember szervezetét legszükségesebb tápanyagait tartalmazzák izletes formában. Sok esetben, kiváltképen gyermeknek jobban is felelnek meg a hus- és összetett ételeknél. Sajnos, gyakran az a hátrányuk, hogy nehezen emészthetők és a gyenge gyomor, különösen a gyermekek, nem igen bírják el. Ezen bajon azonban ma már könnyen segíthetünk olyképp, hogy semmiféle téstát és süteményt nem készíttünk

dr. Oetker sütopora

nélkül, mit ma már sok millió haziaszűny megszívvel. Használata a leggyorsabb és dr. Oetker ingyen hozzáadott rendelvényei szerint eljárva, minden téstát sikerül.

Dr. Oetker sütopora ételleírásokkal együtt mindenütt kapható.
Ügyeljen rá, hogy csupán valódi dr. Oetker-féle gyártmányt kapjon.

420—(6/41)

kötött kedélyes délutánt rendez, melyre a közönséget meghívja. Belépődíj nincs. Műsor ára 30 fillér.

— **Nagybecskereki nyomdászfiókából szövetségintézet.** Nem mindennapi karriert csinált egy nagybecskereki fiú, Krumeu a c k e r Károly valamikor Nagybecskereken mint nyomdászinas kezdte meg a pályáját, majd mikor fölszabadult, kiment Svájcba, Bazelbe. Itt folytatta mesteriségét s egyre jobban haladt előre s egyre nagyobb tisztességre tett szert, úgy, hogy a napokban a szövetségintézet választásuknál az egykori nagybecskereki nyomdászfiút megválasztották a szövetségintézet tagjává.

— **Halálos játék.** Súlyos szerencsétlenség történt a vasutasok teniszpályáján. A pályán játszódott ugyanis Zsámbocki Béla 4 éves fiúcska, egy itteni vasuti ör fiaeskája. Az apróság a pályán levő vashengerelevő vasrudját rángatta, miközben a vasrud fejéhez vágódott s úgy vágta halántékra a kis fiúcskát, hogy néhány óra múlva meghalt. Az ügyben megindították a vizsgálatot.

— **Erdei mulatság.** A nagybecskereki Hadastván-Egyet 1914 június 1-én, pünkösd hétfőjén a kincstári erdőben díjtékézzel egybekötött erdei mulatságot rendez. A zenét Rácz Péter zenekara szolgáltatja. Belépődíj személyenként 60 fillér, családjegy 2 korona. Kezdeté d. u. 3 órakor.

— **1903 március 10-én** a belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök felhívta az összes hatóságokat, hogy a fogegészségügy előmozdítása céljából tegyék meg a szükséges intézkedéseket. Ez alkalommal utalás történt a hiányos emésztés és táplálkozás által előált betegségekre, valamint a szájürben összegyülemlt fertőző csirákra. Ezen rendelet az egyszerű szájápolás jelentőségét bizonyítja. Reggel és este tisztítsuk meg fogainkat egy jó fogtisztítószerezrel, amilyen pl. a Sargfele Káldont fog-crème és szájvíz és fogaink a legmagasabb korig épek maradnak.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 3 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjjele” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Színház, Irodalom.

Heti műsor:

Péntek: Csodagyermek.
Szombat és vasárnap: Böském (operette-
ujdonság).
Hétfő: (utolsó előadás) Bent az erdőben.

**** Faun. — Szécsy Ferenc bucsufellépte.** Tegnap este bucsuzott el a nagybecskereki közönségtől Balla szintársulatának egyik legtalentumosabb tagja: Szécsy Ferenc, aki úgy halljuk, sajnálatunkra megváltik Ballától. Szécsy bucsufelléptéül Knoblanch darabjának címszerepét választotta s választása szerencsés is volt, mert ez a kedveskedően nyers s mély poézissal telt szerep kitűnően illik egyéniségéhez s amilyen sikerrel kreálta nálunk ezt a szerepet, olyan sikerrel bucsuzott is el benne tegnap. Ezuttal is pompás jellemzéssel játszotta meg Szécsy a Silvani herceg képébe bujt faunt s annak minden eredetiségét, igazságát érvényesítette s fizikailag is megtestesítette. Az általános bérletszünet mellett is csaknem egészen megtöltötte a színházat a közönség, amely élvezettel gyönyörködött Szécsy játékában s meglehetősen szeretettel, viharos tapsokkal adózott neki. A többi főbb szerepeket Benes Ilona, Fekete Rózsi, Kertész Dezső, A. Szabó Irma és Tábori Imre játszották megfelelően.

(*) **A Politikai Hetiszemle** című politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap legújabb száma a következő tartalommal jelent meg:

Román vita az osztrák delegációban. Irta: R. — Belföld: A politikai helyzet. Irta: sz. s. — Külföld: Delegáció és külpolitika. Irta: Székely Sámuel. — Közgazdaság: Pénzügyi problémák. Irta: (*). — Az értéktőzsdéről. Irta: B. A. — Irodalom és művészet: Irodalom és az Akadémia. Irta: Nos. — A hétről: A jegyzők társadalmi feladata. — Kossuth Ferenc betegsége. — A gyermeknap. — Közgazdasági közlemények.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

— A választókerületek beosztása. —

Budapest, máj. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén tárgyalás alá vette a belügyminiszter rendeletét a választókerületek beosztásáról. Az ellenzék, amely szörnyen sérelmesnek találta a rendeletet, ennek parlamenti megvitatása elől ismét kitért s így egy alaptalan román panaszkodás után ugyszólván vita nélkül vette tudomásul a képviselőház a belügyminiszter rendelkezéseit.

A mai ülésen Simonsics Elemér alelnök elhökölt, akinek szokásos előterjesztései után harmadszori olvasásban megszavazták a tegnapi elfogadott javaslatokat.

Ezután Sándor János belügyminiszternek a választókerületek beosztására vonatkozó rendelete került volna megvitatás alá, de az ellenzék távol maradt s mindössze a román Pop-Csicsó Istvánnak voltak alaptalan kifogásai a beosztás ellen a románokat illetően.

Sándor János belügyminiszter röviden lecáfolta Pop-Csicsó István állításait s kijelentette, hogy a rendeletért teljes egészében vállalja a felelősséget.

Ezzel a rendeletet is elintézték s miután más tárgya az ülésnek nem volt, az ülés véget ért.

A legközelebbi ülés pünkösd után lesz.

A KIRÁLY EGÉSZSÉGE.

Budapest, máj. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mai Schönbrunni jelentések szerint a király állapotában a javulás állandó és tartós. Az éjszaka az uralkodó nagyon jól aludt s köhögés egyáltalán nem zavarta nyugalmát.

MINISZTERTANÁCS.

Budapest, máj. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) A kormány tagjai tegnap este minisztertanácsot tartottak, amelyen folyóügyeket intéztek el.

KOSSUTH FERENC ÁLLAPOTA.

Budapest, máj. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kossuth Ferenc állapotában ma sincs változás. A nagybeteg állapotja állandóan válságos s javulásra sincs remény.

A POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYV ÉLETBELÉPTETÉSE.

Budapest, máj. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Balogh Jenő igazságügyminiszter a képviselőház folyosóján ma kijelentette, hogy a polgári törvénykönyv életbeléptetésének 1914 szeptember 1-éről 1915 január elsejéig való elhalasztása dolgában újból meghallgatja az igazságügyi hatóságokat s ezeknek véleménye alapján legközelebb megtörténik a végleges döntés. Az elhalasztás nem érinti az igazságügyi személyzet tervezett szaporítását, sem az előléptetéseket, amelyek a folyó évi július elsejével bekövetkeznek.

A VEZÉRKARI FŐNÖK A TRÓN-ÖRÖKÖSNÉL.

Budapest, máj. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Conrad vezérkari főnök Konopistba utazott Ferenc Ferdinánd trónörököséhez, akinek jelentést tesz Moltke gróf német vezérkari főnökkel Berlinben folytatott legutóbbi tanácskozásairól.

A KÖZÖS HADÜGYMINISZTER TÁVOZÁSA.

Budapest, máj. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Mint az Armezeitung írja, míg Krobatin hadügyminiszter a delegációs tárgyalások alkalmából Budapesten tartózkodik, Bécsben az a hír van elterjedve, hogy Krobatint eljuttették s utódja egy feudális gavallér lesz.

A MINISZTERELNÖK AFFÉRJE.

Budapest, máj. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tisza István gróf és Rakovszky István segédei ma délelőtt újból tanácskozássra ültek össze. Azt mondják, hogy Rakovszky segédei katonai becsület-bíroság kiküldését fogják kérni.

ROMÁNIÁBAN INZULTÁLT MAGYAR KÉPVISELŐ.

Budapest, máj. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bukarestből sürgönyzik, Mangra Vazul magyar képviselőt, aki az ottani tudományos akadémia tagja, mikor tegnap az akadémia üléséről távozott, egy csoport egyetemi hallgató az utcán megtámadta és inzultálta. A rendőrség csak nagynehézen tudta megvédeni Mangrát a további inzultusoktól. Mangra Vazul az inzultusról jelentést tett a román miniszterelnöknek. Irányadó körökben kellemetlen hatást kelt, hogy a román kormány lapjai is helyeslik az inzultust.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, május 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezetőértékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 787.50, Osztrák Hitel 608.50, Koronajáradék 80.70, Osztrák-Magyar Államvasut 692.50, Jelzáloghitelbank 396.—, Leszámlító Bank 496.50, Hazai Bank 276.—, Magyar

Bank 460.—, Kereskedelmi Bank 3600, Rimamurányi 628.50, Salgótarjáni 695.—, Általános Kőszénbánya 1008, Közúti Vasut 592.50, Vilamos Vasut 308.—, Adria —.—

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (májusra)	13.92
Buza (októberre)	12.35
Rozs (októberre)	9.97
Zab (októberre)	8.25
Tengeri (májusra)	7.41
Tengeri (júliusra)	7.57

Hirdetések.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

2226—1914. ékvi sz. 584—1.1

Árverési hirdetmény kivonat.

Kereskedelmi részvénytársaság nagybecskereki cég végrehajthatóknak Damján Pentele végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 2000 korona tökekövetelés és járulékal behajtása végett a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, Kistárnok községben fekvő s a kistárnoki 357. sz. tjkvben 3—29. sorszám alatt felvett 1310/a hrsz. 1 hold 1200 □-öl területű, 1526/a. hrsz. 1 hold 1200 □-öl területű, 1788 a. hrsz. 1 hold 1200 □-öl területű szántókból, 2089/a. hrsz. 1 hold 500 □-öl területű rétből, 2299/a. hrsz. 1 hold 1200 □-öl területű, 2556/a. hrsz. 1 hold 1200 □-öl területű, 2685/a. hrsz. 1 hold 1200 □-öl területű szántókból, 2934—2935/a. hrsz. 472 1/2 □-öl területű, 2954—2955/a. hrsz. 1948 1/3 □-öl területű rétekből, 1310/c. hrsz. 800 □-öl területű, 1526 c. hrsz. 800 □-öl területű, 1788/c. hrsz. 800 □-öl területű szántókból, 2089/c. hrsz. 600 □-öl területű rétből, 2299/c. hrsz. 800 □-öl területű, 2556/c. hrsz. 800 □-öl területű, 2686/c. hrsz. 800 □-öl területű szántókból, 2934—2935/c. hrsz. 135 □-öl területű, 2954—2955/c. hrsz. 556 2/3 □-öl területű rétekből, 1310/b/1. hrsz. 1200 □-öl területű, 1526/b/1. hrsz. 1200 □-öl területű, 1788 b/1. hrsz. 1200 □-öl területű szántókból, 2089 b/1. hrsz. 900 □-öl területű rétből, 2299/b/1. hrsz. 1200 □-öl területű, 2556/b/1. hrsz. 1200 □-öl területű, 2686 b/1. hrsz. 1200 □-öl területű szántókból és 2934—2935 b/1. hrsz. 202 1/2 □-öl területű, valamint 2954—2955 b/1. hrsz. 730 1/3 □-öl területű rétekből Damján Pentelet megillető 1/20-adrészre 420 K 50 fillér, továbbá a kistárnoki 726. sz. tjkvben A. III 1—8. sorszám alatt felvett 1476/3. hrsz. 800 □-öl területű, 1686/3. hrsz. 800 □-öl területű, 1702/3. hrsz. 800 □-öl területű szántókból, 1940/3. hrsz. 600 □-öl területű kaszálókból, 2269/3. hrsz. 800 □-öl területű, 2412/3. hrsz. 800 □-öl területű, 2599/3. hrsz. 800 □-öl területű szántókból és 2967/3. hrsz. 600 □-öl területű kaszálókból Damján Pentelet megillető 1/10-adrészre 360 K, végül a kistárnoki 956. sz. tjkvben A. + 1. sor., 2792. hrsz. 817 □-öl területű szőlőből Damján Pentelet megillető 1/10-adrészre 42 K és ugyane tjkvben A. I. 1—8. sorszám alatt felvett 1476/2. hrsz. 800 □-öl területű, 1686/2. hrsz. 800 □-öl területű, 1702/2. hrsz. 800 □-öl területű szántókból, 1940/2. hrsz. 600 □-öl területű kaszálókból, 2269/2. hrsz. 800 □-öl területű, 2412/2. hrsz. 800 □-öl területű, 2599/2. hrsz. 800 □-öl területű szántókból és 2967/2. hrsz. 600 □-öl területű kaszálókból Damján Pentelet megillető 1/10-adrészre 355 korona kikiáltási árban elrendelte

Az árverést 1914. évi június hó 12. (tizenkettedik) napján délelőtt 10 órakor Kistárnok községében fogják megtartani

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t. c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni s az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t. c. 147., 150., 170. §§, 1908: XL. t. c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékáért megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908: XL. t. c. 25. §.)

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1914. évi március hó 12. napján.

Gojdzits Miklós s. k.,
kir. törvényszéki jegyző.

Pénz!

Törlesztési jelzálogkölcönt

378-x30
4 1/2% alapon,

továbbá I-ső és II. helyre való
bekelezési váltókölcönt leg-
előnyösebb feltételek mellett
földbirtokokra és házakra

legrövidebb idő alatt, szolid bázis alapján

= folyósítok. =

Ingtalanok eladását, vételét, valamint azoknak
haszonbérbeadását is elvállalom.
— Ügynökök díjaztatnak. —

Kardos Lipót

:: bank és bizományi irodája:

Nagybecskerek, Szerb templom utca,

:: a szerb templommal szemben. ::

Telefonszám 318. Telefonszám 318.

436. Bvk. 1914. sz.

616-1

Árverési hirdetmény.

A temesvári kir. törvényszék 1913. évi 12453. sz. végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1913. évi V. 957/1. sz. végzése folytán Temesvári bank és kereskedelmi rt. temesvári cég javára hátralékos 1350 korona tőke és ennek 1914. évi január hó 20-tól járó 6% kamatai erejéig elrendelt biztosítási, kielégítési végrehajtás folytán 1913. évi május hó 24. napján felülfoglalt és 3760 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltétven, annak Nagybecskereken Aradaczi-utca 165. házszám alatt leendő megtartására határidőül 1914. évi május hó 20. napjának delután 5 órája kitűzték az 1913. évi V. 957/4. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: butorok, lovak, tehén, kocsi, hintó stb.

Az árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében még a következő foglaltatok részére is elrendeltetett:

Richard Félix Mayer javára 463 K 39 f és 4039 K 35 f s jár. erejéig, Benitzki György javára 1170 K és 200 K s jár. erejéig, Bánlaki központi hitelszövetkezet javára 900 K, 1200 és 600 K s jár. erejéig, Szeged Alföldi Takarékpénztár Rt. javára 979 K 27 f s jár. erejéig, Löwenstein Arthur javára 612 K 40 f s jár. erejéig.

Nagybecskereken, 1914. évi április hó 23. napján.

Kiss, kir. bir. végrehajtó.

Révaujfalu község előljárásgától.
1619-914. kig. szám. 613-22

Pályázati hirdetmény.

Révaujfalu községénél egy kertészi állás van üresedésben, mely 960 korona évi fizetés, 2 szoba, honyha, kamara és pincéből álló szabad lakással van javadalmazva. Ezen 5 hold 171 □-öl kiterjedésű faiskola jövedelmének az alkalmazást követő első három évében 50%, az azt követő években pedig 25%-át fogja kapni az alkalmazott kertész, kinek a virág és konyhakertészben, valamint faiskolai teendőkbeni jártassággal kell bírnia.

Azon okleveles kertészek, kik a román vagy legalább is valamely szláv nyelvet beszélnek, előnyben részesülnek.

Az állás f. évi július hó 1-én elfoglalható s egyelőre egy próbaévre tölthetik be.

Révaujfalu, 1914. évi május hó 12-én.

Kiss Károly s. k.,
községi jegyző.

Birgyán Pál s. k.,
községi bíró.

HIRDETÉSEKET JUTÁNYOS ÁRÉRT
KÖZÖL A „TORONTAL” POLITI-
KAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Asztalos:

Szelentzky Pál, Arpad-utca.

Bádogos:

Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fkg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Arpad-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonatér.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusán, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Goldberg Mihály, Hunyadi-u.
Mesznik R. özv., Hunyadi-u.

Fehérnemű-kereskedés:

Wehner György, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Enyveshát (70 fill.), Kinizsy-utca.
Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis Sándor, Klub-kávéházzal szemben.
Kovács Ödön, Hunyadi-utca.
Tóth József Hunyadi-utca.

Fogmüterm:

Buzolich József, Hunyadi-utca.
Dr. Stepanov Svetislav, Hunyadi-utca.

Fűszer- és csemegekereskedés:

Fendler József, Hunyadi-u.
Weiterschan József, Hunyadi-u.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czikkajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.

Hálógyár:

Csuszner János.

Kalapkészítő:

Andresz A. Fötér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelas Béla, Hunyadi-utca.

Kávéházak:

Bobek György, Pest-szálloda.
Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézmű- és rövidárúüzlet:

Benó testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Láng Károly, Hunyadi-utca.
Molnár Lajos, Hunyadi-utca.
Risztics György, Hunyadi-u.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Kocsigyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Kőművesek:

Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.

Lakk-, kence-, és festékáruraktár:

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Bauerle testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.
Wehner testvérek, Hunyadi-utca.

Mozigépek, berendezések:

Berger Arpad, Hunyadi-utca.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-u.

Női kalapüzlet:

Péjits Mária, Hunyadi-u.
Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kész kosztium és bluz:

Schwartz Dávid, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.
Schwarz Dávid, Hunyadi-u.

Sirkóraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Eekstein János, Hunyadi-utca.
Perl Mór, Szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.

Szénkereskedés:

Herzog Gyula, Kinizsy-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-u.

Szobafestő, mázólo:

Schwarz István, Kültelek.

Téglagyár:

Klein Bernát.
Stagelschmidt J. és J.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fiai.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Gerő Henrik, Korona-utca 4.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-u.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Gál István, Orient-étterem
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-sörcsarnok.
Tóth és Norizsán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Zongoraraktár:

Weisser Adon, Gizella-part 6.